

بررسی تطبیقی مفهوم آرمانشهر در اندیشه های اسلامی و غربی

حامد احمدی^۱، سیدمهدی رسولی^۲

^۱ دانشجوی دکتری معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی دکتری معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

چکیده

بحث آرمان شهر از بحث های بسیار ارزنده و مهم در اندیشه های سیاسی است، یکی از آرمان های دیرینه بشر، دستیابی به آن نوع شیوه زیست بوده است که زندگی او را با بهره وری و کامیابی قرین سازد بنابراین آرمان شهر، نمادی از یک واقعیت آرمانی و بدون کاستی است. همچنین می تواند نمایانگر حقیقتی دست نیافتنی باشد. با نگاهی به نظریات آرمان گرایان جهان غرب در گذار تاریخی این نتیجه حاصل شد که تفکر آرمان شهر گرایان غربی بنا به متقاضیان زمان و متناسب با دغدغه های روزگار شکل گرفته این در حالی است که اهداف آرمانشهرگرایان اسلامی در فضا و زمان نمی گنجد و این نشان از میزان تعالی تفکرات و سرچشمه ملکوتی و فرابشری آن دارد. روش تحقیق برای انجام این پژوهش از رویکرد تطبیقی با روش توصیفی - تحلیلی و استدلالی منطقی استفاده شده است نتایج اینطور نشان می دهد که پیدایش شهری آرمانی همواره در طول تاریخ، ذهن بشر را به خود معطوف داشته و افکار و آرای بسیاری از فلاسفه و اندیشمندان سیاسی اجتماعی را تحت تأثیر قرار داده است آرمان شهر بزرگترین هدف و انگیزه تلاش انسان برای نیل به تکامل است. آنچه که از بررسی تفاوت های میان آرمانشهرهای غربی با آرمانشهرهای اسلامی حاصل شده اینست که در اندیشه آرمانشهرهای اسلامی عرصه های دین، حکمت و ادب خودنمایی می کند و این نگرش، تاثیرات قابل توجهی بر کالبد شهرها، گذشته است آرمان گرایان غربی در نظریات آرمانشهرهای خود از علم فلسفه و حکمت بهره برده اند که در این زمینه نظریه پردازان مسلمان نیز بیشتر اندیشه های فلسفی داشته اند و کمتر ابعاد کالبدی آرمانشهر را مورد توجه قرار داده اند.

واژه های کلیدی: آرمانشهر، افلاطون، فارابی، آرمانشهر اسلامی